

Врз основа на член 105 став 4 од Законот за заштита на културното наследство („Службен весник на Република Македонија” бр. 20/04), министерот за култура донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА РАБОТИТЕ НА БЕЗБЕДНОСНА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО И ЗА ОБРАЗЕЦОТ И НАЧИНОТ НА ИЗДАВАЊЕ НА ЛЕГИТИМАЦИЈАТА НА ОВЛАСТЕНИТЕ СЛУЖБЕНИ ЛИЦА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

I - ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува остварувањето на работите на безбедносна заштита на културното наследство од делокругот на работењето на Управата за заштита на културното наследство, (во натамошниот текст: Управа), образецот на легитимацијата на овластените службени лица за безбедност на културното наследство и начинот на нејзиното издавање.

Член 2

Одредени изрази во смисла на овој правилник го имаат следното значење:

1. „Безбедносна заштита на културното наследство” е систем на мерки и активности за заштита на културното наследство од незаконски дејствија, односно превенција од такви дејствија и противдејство во случај на нивно остварување;
2. „Незаконско дејствие” е секое поведение што е спротивно на законските одредби чија цел е заштита на културното наследство, било да се работи за ненамерни или намерни дела, особено кривично казниви дела;
3. „Превенција” е спречување на незаконски дејствија против културното наследство и намалување на можностите за појава на ризик од такви дејствија;
4. „Противдејство” е активност за намалување на загубите или штетните последици од незаконски дејствија, ако ризикот се оствари;
5. „Ризик” е веројатност од настанување можни штети или загуби кај културното наследство, како последица на едно или повеќе незаконски дејствија;
6. „Анализа на ризиците” е систематско проучување што овозможува идентификација и проценка на сите ризици коишто го загрозуваат културното наследство;
7. „Безбедносна проценка” е проценка на нивото на безбедност на културното наследство наспрема постојниот степен на ризик и неговата прифатливост.

Член 3

Безбедносната заштита на културното наследство е интегрален дел на системот за заштита на културното наследство и се остварува во секакви околности.

II - ОСТВАРУВАЊЕ НА РАБОТИТЕ НА БЕЗБЕДНОСНА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО ОД НАДЛЕЖНОСТ НА УПРАВАТА

Член 4

Собирањето податоци, известувања и информации и документирањето на одредени активности од значење за безбедносната заштита на културното наследство се остварува преку соработка со јавните установи за заштита на културното наследство, имателите на заштитените добра и граѓаните.

Податоците од значење за безбедносната заштита на културното наследство, прибрани во смисла на став 1 од овој член, се користат при изработка на безбедносни проценки, стратегии, програми, планови, осврти и други аналитички материјали.

Член 5

Предмет на безбедносна проценка се заштитените недвижни и движни добра, поединечно или групно, без оглед на видот или категоријата на која припаѓаат и кој е нивен сопственик, односно имател.

Безбедносната проценка се прави во форма на елаборат, којшто содржи:

1. Идентификациони податоци за предметот на проценката;
2. Анализа на ризиците;
3. Мерки на превенција и противдејство.

Член 6

Анализата на ризиците од незаконски дејствија против културното наследство, како елемент на безбедносната проценка, опфаќа идентификација на ризиците и анализа на веројатноста на идентификуваните ризици и нивните последици.

За определување обемот на можната штета кај секој ризик се земаат предвид:

1. Степенот на веројатност на ризикот; и
2. Степенот на големината на штетните последици од ризикот.

Степенот на веројатност на ризикот во смисла на став 2 точка 1 од овој член се определува со анализирање на повеќе фактори на влијание, особено: физичките карактеристики на заштитеното добро, условите на користење на доброто, неговото значење и пазарна вредност, зачестеноста на одделни видови незаконски дејствија, статистичките податоци за криминалитетот, начините на дејствување на извршителите и средствата што ги користат, условите за интервенција на јавните служби и друго. Можните незаконски дејствија се категоризираат во четири степени на веројатност: сосема малку веројатно, малку веројатно, веројатно и многу веројатно незаконско дејствие.

Степенот на големината на штетните последици од ризикот во смисла на став 2 точка 2 од овој член се определува со проценување на ефектот на можните загуби врз историски, културен, стопански и поширок општествен план. Тој ефект се категоризира и изразува во четири степени: незначителен, значителен, висок и катастрофален.

Степенот на веројатност на ризикот и степенот на можната загуба, од став 3 и 4 од овој член, се основа за утврдување на степенот на постојниот ризик. Тој ризик се категоризира и изразува во четири степени: низок, среден, висок и катастрофален.

Член 7

Мерките за превенција и противдејство, како елемент на безбедносната проценка, се определуваат според степените на постојниот ризик од член 6 став 5 од овој правилник.

Член 8

Безбедносната проценка, одобрена од министерот за култура служи за:

1. Изработка на плановите за безбедносна заштита на културното наследство од страна на јавните установи за заштита и имателите на заштитените добра за кои е пропишано да имаат такви планови;
2. Координација на изготвувањето и усогласувањето на плановите за безбедносна заштита на културното наследство, од страна на Управата;
3. Определување на мерки на безбедносна заштита на културното наследство од страна на Управата, до донесувањето на плановите за безбедносна заштита на културното наследство.

Член 9

При вршењето на координацијата на изготвувањето и усогласувањето на плановите за безбедносна заштита на културното наследство, се води грижа за:

1. Почитување на утврдените приоритети во поглед на изработката на плановите;
2. Сообразување на мерките на безбедносна заштита на културното наследство со постојаните степени на ризик и неговата прифатливост, согласно со безбедносната проценка;
3. Економичност и спроведливост на мерките на безбедносна заштита на културното наследство;
4. Компатибилност на техничките средства, особено на алармните и системите за електронски надзор.

Член 10

Проверката на ефикасноста на мерките на безбедносна заштита на културното наследство, содржани во плановите на јавните установи за заштита и имателите на заштитените добра, се врши периодично, според посебни оперативни планови, во време и на начин определени од страна на директорот Управата.

Одредбата од став 1 од овој член се применува и во поглед на контролата на спроведувањето на плановите за безбедносна заштита на културното наследство.

Во случаите од став 1 и 2 од овој член се прави записник, во кој се наведува констатираната состојба и мерките што треба да се преземат.

Член 11

Увидот за безбедносна заштита на културното наследство се врши по потреба, во зависност од целта, задачите и конкретните околности.

Увид од став 1 на овој член се врши по службена должност или на барање на друг надлежен орган, надлежна јавна установа за заштита и имател на заштитено добро.

Увид по службена должност се врши:

1. Заради превенција;
2. Во случај на извршено незаконско дејствие против заштитено добро.

Увидот во случаите од став 2, односно 3 точка 1 од овој член, се врши самостојно.

Увидот во случаите од став 3 точка 2 од овој член се врши во соработка со овластените службени лица на Министерството за внатрешни работи, задолжени за увид на местото на настанот, односно истражен судија и јавен обвинител.

За извршениот увид во смисла на став 4 од овој член се поднесува извештај, со неопходна фото-документација и други соодветни прилози.

За учество во вршењето на увид на местото на настанот во смисла на став 5 од овој член, се прави службена белешка.

Член 12

За потребите на органите и службите за безбедност и другите надлежни органи и служби, на нивно барање, се организира идентификација и документирање на заштитените добра што се предмет на незаконски дејствија.

Член 13

Ако на друг начин не може да се обезбеди соодветно ниво на безбедносна заштита на одредени заштитени добра или кога постојат други оправдани причини, од страна на Управата се предлагаат мерки на непосредно превентивно дејствување, особено за:

1. Зајакнато и континуирано физичко покривање на пунктови, места, подрачја или објекти каде зачестено се вршат одредени видови кривични дела или може да се очекува нивно извршување;

2. Остварување увид над движењето на познати сторители на незаконски дејствија против културното наследство;
3. Затворање на пристапите на определен простор или објект и ограничување и контрола на движењето, преглед на превозни средства, лица и багаж;
4. Формирање на посебни мобилни групи за безбедносно покривање на одредени локалитети и објекти;
5. Опсервирање на одредени локалитети и објекти.

III - ЛЕГИТИМАЦИЈА НА ОВЛАСТЕНИТЕ СЛУЖБЕНИ ЛИЦА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО И НАЧИН НА НЕЈЗИНО ИЗДАВАЊЕ

Член 14

Легитимацијата е изработена од специјална бела хартија, со димензии 6,5 см x 9,5 см, пластифицирана со 175 микронска фолија, сместена во тврди корици изработени од природна кожа во темносива боја, со димензии 8,5 см x 10,5 см и се издава на образец што е составен дел на овој правилник.

На предната страница од образецот на легитимацијата, во горниот лев агол, се наоѓа место за фотографија во боја на носителот на легитимацијата, со димензии 2,0 см x 2,5 см, заштитена со правоаголен печат со мотив на “рајски птици”. Во горниот десен агол е отпечатен грбот на Република Македонија во оригиналните бои, а под него текстот: „РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА – УПРАВА ЗА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО.” Во средниот дел е отпечатен текстот “ЛЕГИТИМАЦИЈА”, а под него се впишуваат податоци за: името и презимето на носителот на легитимацијата и за неговото работно место. Во долниот лев агол се впишува регистарскиот број на легитимацијата, а под него датумот на нејзиното издавање. Во долниот десен агол се наоѓа ознака за место за печат („М.П.”) и за потпис на министерот за култура.

На задната страница од образецот на легитимацијата е отпечатен текстот: „ОВЛАСТУВАЊА - Лицето чие име, презиме и фотографија се наоѓаат на оваа легитимација е вработен во Управата за заштита на културното наследство и согласно Законот за заштита на културното наследство е овластено да врши работи на безбедносна заштита на културното наследство. Ова лице има право: да собира податоци, известувања и информации од значење за безбедносната заштита на културното наследство; да го контролира спроведувањето на пропишаните мерки на безбедносна заштита на културното наследство; да врши увиди за безбедносна заштита на културното наследство; и да соработува со криминалистичката полиција, царинските органи, јавните обвинителства, инспекциските и други надлежни органи и служби”.

Текстот на предната и задната страница на образецот на легитимацијата е отпечатен во темно сива боја.

На предната страница од корицата, во горниот дел, со златножолта боја, е отпечатен грбот на Република Македонија и под него, текстот: „РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, МИНИСТЕРСТВО ЗА КУЛТУРА - УПРАВА ЗА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО”, а во долниот дел е отпечатен текстот: „ЛЕГИТИМАЦИЈА”.

На внатрешната лева страница од корицата има преграда од просирна пластична фолија и во таа преграда се сместува легитимацијата.

На внатрешната десна страница од корицата се наоѓа грбот на Република Македонија, изработен релјефно во метален облик.

Член 15

Издадената легитимација се враќа во случај на престанок на работниот однос или кога нејзиниот носител е распореден на друго работно место во Управата.

Во случаите од став 1 на овој член, легитимацијата се предава веднаш на директорот на Управата.

Член 16

Носителот кој ќе ја изгуби легитимацијата или на друг начин ќе остане без неа, најдоцна во рок од 24 часа ги известува за тоа директорот на Управата и министерот за култура, и доставува изјава, заверена кај нотар, за времето, местото и околностите под кои легитимацијата е изгубена или исчезната на друг начин.

Во случаите од став 1 на овој член, на носителот му се издава нова легитимација, а претходно издадената легитимација се огласува за неважечка.

Член 17

Легитимацијата се заменува со нова кога поради дотраеност или оштетување стане неупотреблива и кога има промена на личните податоци на нејзиниот носител.

Во случаите од став 1 на овој член, претходно издадената легитимација му се предава на директорот на Управата.

Член 18

Легитимацијата што се враќа или заменува се доставува веднаш до Министерството за култура заради нејзино поништување.

Поништувањето на легитимацијата се врши од тричлена комисија, определена од страна на министерот за култура, од редот на вработените во Министерството за култура.

Член 19

Евиденцијата која се води за секоја легитимација што е издадена, заменета или вратена според одредбите на овој правилник содржи: реден број, име и презиме на лицето на кое му се издава легитимацијата, датум на издавањето на легитимацијата и рубрика за забелешки во која се запишуваат измените на податоците.

Редниот број од евиденцијата под кој е извршен уписот на податоците се впишува во легитимацијата како нејзин регистарски број.

IV - ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 20

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на неговото објавување во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 02-2163/6
5 април 2005 година
Скопје

Министер за култура,
Благој Стефановски, с.р.

ОБРАЗЕЦ НА ЛЕГИТИМАЦИЈАТА НА ОВЛАСТЕНИТЕ СЛУЖБЕНИ ЛИЦА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Предна сѝраница

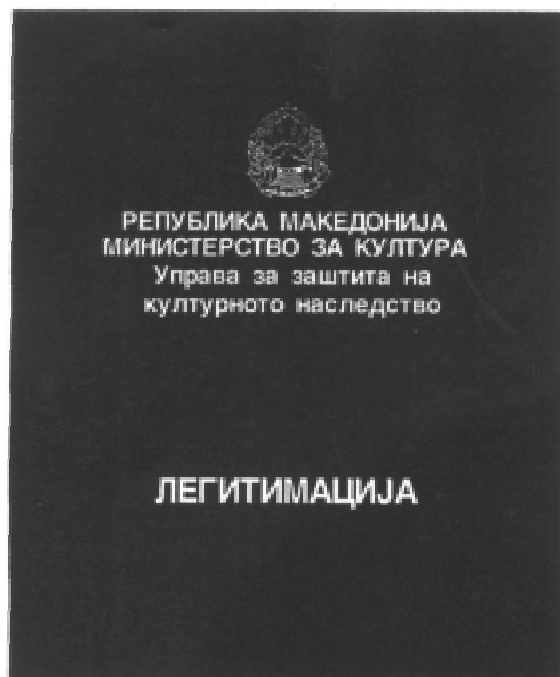
 Фото 2 x 2,5 см	 РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА Министерство за култура Управа за заштита на културното наследство
ЛЕГИТИМАЦИЈА	
(име и презиме)	
(работно место)	
рег. број	м.п.
датум на издавање	министер за култура

Задна сѝраница

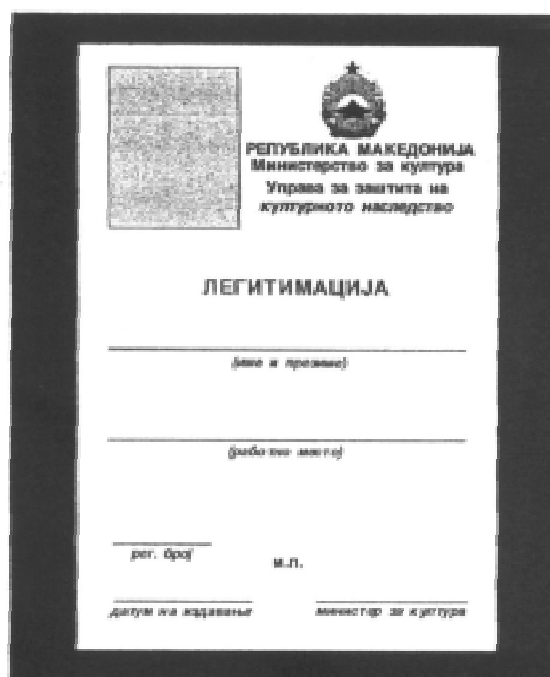
О В Л А С Т У В А Њ А Лицето чие име, презиме и фотогра- фија се наоѓаат на оваа легитимација е вработен во Управата за заштита на кул- турното наследство и согласно Законот за заштита на културното наследство е овластено да врши работи на безбед- носна заштита на културното наслед- ство. Ова лице има право: • да собира податоци, известувања и информации од значење за безбед- носната заштита на културното нас- ледство; • да го контролира спроведувањето на пропишаните мерки на безбед- носна заштита на културното нас- ледство; • да врши увиди за безбедносна заш- тита на културното наследство; • да соработува со криминалистичка- та полиција, царинските органи, јав- ните обвинителства инспекциските и други надлежни органи и служби.

КОРИЦА

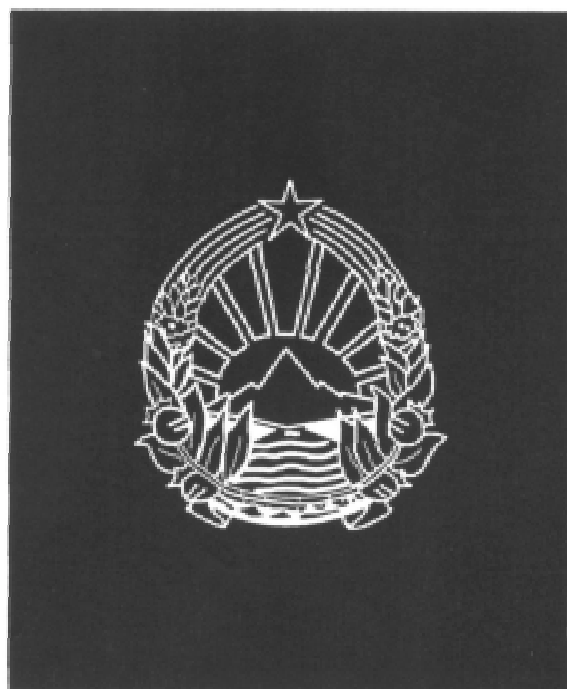
Предна сѝраница

Внатрешна лева сѝраница

Внатрешна десна сѝраница

(Релјефен ѓрб во метален облик)

Задна сѝраница

